Kis-Czell, 1901. III. évfolyam. 2. szám. Vasárnap, jan. 13.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.

Szerkesztővel értekezhetni: naponként 4—6-ig.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.
Helyettes szerkesztő:
KÁLMÁN PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

A társadalmi egyenlőség.

Annyi a magyar közéletben a hangzatos jelszó, hogy ha azoknak a magasztos eszméket hirdető arany mondásoknak csak a negyedrésze is beválna és testet öltene, kétségtelenül Magyarország lenne a földkerekség legboldogabb és legideálisabb országa.

A magyar ember mind született politikus, természetes tehát, hogy nálunk majd minden kaputos embernek akad ujitásokat hirdető eszméje, mely ha a hirdetőjének sok szabad ideje és jó torka van, csakhamar közismeretüvé válik, sőt rövid idő alatt hiveket is szerezhet neki, mert nálunk már az a divat, hogy mindenki csatlakozzék valamely fennen hangoztatott politikai, vagy társadalmi mozgalomhoz, ha mindjárt annyira közömbös is reá nézve a végczél elérése, mint a nagyszebeni szabólegényre Missisipi áthidalása.

És épen ez a nagy elohajhászás aztán az oka, hogy nálunk ma már okos ember vajmi kevéset ád arra, hogy a közvélemény hullámzó tengerén milyen eszméket emeltek a szeszélyes habok véletlenül a legmagasabbra, mert oda jutottunk, hogy nem mindig helyes a közvélemény állásfoglalása. Gyakran érdektelen semmiségek heteken, sőt hónapokon keresztül indokolatlan izgalomban tartják, máskor meg mint az alvajáró, figyelmetlenül siklik el olyan tények és jelenségek mellett, a melyeken pótolhatatlan mulasztás meg nem látszik.

Ilyen nagyfontosságu esemény volt az a kedves és közvetlen érzésről tanuskodó minapi beszélgetés is, mely a Park-Clubban a magyar grófnéva lett királykisasszony és a magyar költő király között lefolyt. A szív jogáról beszéltek mind a ketten és talán észre sem vették, hogy minden szó, melyet kiejtettek a legeszményiebb észjel szava volt. De ez nem is csoda, hiszen a szerető szív és a józan ész elfogulatlan itélete mindenkor egyező. A kinek a szive mást sug, mint a mit a gondolata tanácsol, az legjobb ha egyiket sem cselekszi, mert megalkudni egyikkel sem tanácsos.

Mikor az emberiség legnagyobb bölcselői kimondták, hogy a társadalmi egyenlőség az emberi társasélet legnagyobb boldogságának eltérése lesz, voltaképen nem mondtak mást, mint a társadalmi élet vezérelvével avatták a felebaráti szeretet igéjét. Az ész következtetéseinek utján eljutottak oda, a hová a vallásos embert a szive vezette. Aztán egy ideig hangoztatták ezt a jelszót is, de mert a hatalmasabbaknak nem tetszett, hát csakhamar elcsititották. Azóta többször felriadt szendergő álmából, de mindig akadt, a kinek érdekében állott, hogy elringassa.

Hányszor előfordul, különösen a magyar társadalomban, hogy a kik egy időben a leglelkesebb apostolai voltak a társadalmi egyenlőség igéje hirdetésének, azok később önző érdekeik igaztalan megvédésére habozás nélkül nyultak az exclusivitás kétélü fegyveréhez. Mindenfelé hirdetik minálunk a társadalmi egyenlőség magasztos eszméjét és mégis talán sehol sem fordul elő annyiféle jogczim a kiváltságra, mint a magyar társadalomban.

A társadalmi egyenlőség terjedésének legrégibb és legmegdönthetetlen két akadálya a születési, illetve származási előkelőség és a vagyoni előkelőség a plutocratia volt. Ezekhez járult az utóbbi időben mindinkább tért hóditó vallási előkelőség, mely a vallásoknak önkényes rangsorba sorozásából származott.

Ám az első kiváltságos osztály jogczimét, a születési előkelőséget illeti, arra a legtalálóbb feleletet Kant Immanuel a németek nagy filozófusa adta, a ki azt mondta: „Készséggel meghajlok a születést arisztokrata előtt, ha benne a szív és ész előkelőségét tisztelhetem.“

Nincs szándékunk most a születés

TÁRCZA.

Terraszon.

A méla, holdas éjszakában
Száll a sejtelmek hollószárnya,
Kereng, kereng suhanva lágyan
S a gondolatnak nincsen árnya . .

Útját jelzi a holdsugára
S a merre száll, tényesség támad,
Milliónyi az üdve-bája
A méla, holdas éjszakának.

Hideg kőre fejem lehajtva
Égő szemmel az éjbe nézek
S egy bokor ágán rengve rajta
Leigéz — egy parányi fészek . .

Madártanya . . . Óh, lesz-e egykor
Egy ringó ágnak olyan fészke,
Melyet viragos kikeletkor
Más bámul majdan megigézve? . . .

A néha holdas éjszakában
Száll a sejtelmek hollószárnya —
Kereng, kereng suhanva lágyan
gondolatnak nincsen árnya.

PAKOTS JÓZSEF.

A csengő.

— A „Kis-Czell és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Mintegy hat éves kölyök lehettem, mikor édes apámnak egy Rumi nevü tehene volt. Kedvünket találtuk benne, de nagyon. Mintha most is látnám szép vörös, bársonyos szőrét és rendkivül nagy lebernyegét. Édes apámnak ez utóbbi — t. i. a szép lebernyeg tetszett legjobban és méltónak találta a fölékesitésre; e czélból hozott is ám a m . . . . i vásárról egy szép csengőt Nagyon szépen szólt a csengő, különösen nekem egészen a szivemhez szólt s kissé irigy is voltam a tehénre, hogy annak a nyakára kerül, nem pedig az enyémre, holott én még csengősebben meghordtam volna mint az. Ezen végképen el is keseredtem volna, ha más egy zsenialisabb terv nem ötlik eszembe: milyen dicsőség volna ha én a mi Rumi tehenünket csengővel a nyakán végig hajthatnám reggelenkint a mi csendes utczánkon ki a tarlóra legelni. Hogy irigyelnék pajtásaim, s mennyi játszótárs jönne a csengő hangja után. De apámnak még nem mertem előhozakodni, előbb érdem kellett arra. Szereztem is ám! Szülőimnek még a gondolatát is ellestem, csak kedvükbe járhassak. Harmadnapra elérkezettnek találtam az időt, és hosszas settenkedés, több rendbeli kohögés és sok izé után kirukkoltam.

— Édes apám!

— Mit akarsz Miska.

— Ize, édes apám, a Rumi laknék ám jól a mi tarlónkon; olyan jó fü van benne hogy még, idáig ér ni. (A térdemig mutattam.)

— Jól ám fiam.

— Aztan itthon meg nem kellene neki enni adni, aztán az megmaradna a télre, ugy-e édes apám?

— Ugyám édes fiam.

— Én kitudnám ám hajtani hm.

— Piczi vagy te még ahhoz hm.

Ez a gunyos hang sértegetett egy kicsit, de nem tágitottam.

— De csak próbálja meg édes apám, ugy megőrzöm hogy még.

Diktum-faktum elég az hozzá, hogy addig kuncsorogtam, mig végre apám engedett, és masnapra kitüzte a nagy napot,

Reggel még a tyukok szundikáltak ülőiken, mikor én már felkeltem. Először is a Rumit néztem meg, hogy nem érte-e valami kalamitás az éjjel, ami a kihajtast megakadalyozná. Egésségeset bődintett felém, aminek szerfölött megörültem. Édes anyám aztan — mikor az idő előjött, — egy kis turós kenyeret kötött egy szakajtó-ruhába édes apám meg csinált egy ostort, és ugyancsak az ő segedkezése mellett — — kihajtottam, persze csengősen, mar t. i. a Rumi nyakán volt a csengő.

miután kissé kificzankolta magát, teljes buzgóság-

és érdem örökös harczáról beszélni, csupán figyelmeztetni óhajtottuk azokat, a kik a társadalmi egyenlőséget legtöbbször hangoztatták és hangoztatják ma is, hogy akkor, a midőn kicsinyes érdekből kiváltságokat akarnak megszerezni maguknak, melyekkel szegényebb sorsu embertársaikat esetleg jelentékenyen megkárositják, nemcsak elveiket szegik meg, de tanuságot tesznek arról, hogy vagy a szivük, vagy pedig a gondolkozásuk nem a legeszményiebben működik.

Sokan, nagyon sokan tanulhatnának attól a jószivü magyar grófnétól, a ki a mzga ragyogó koronájának fénye mellett meglátja a nála kisebb embereket is és szivesen elmegy oda, a honnan már sokkal rövidebb az ut a polgári társadalomhoz, mint az ő palotájától odáig és onnan mégis olyan kevesen vállalkoznak erre a rövid utra. Ha a magyar mágnás világ is megnyitná féltve őrzött kapuit a tudomány és tehetség arisztokratái előtt, mint a hogy a külföldön már régen megnyitották, akkor csakhamar oly nagy lépéssel haladnánk előre a társadalmi egyenlőség rögös utján, a milyenről most még álmodni is merész dolog.

Népesedési mozgalmakról.

A statisztikusok érthető érdeklődéssel várják a legközelebbi napokban megejtett népszámlálás eredményét, amely sok tekintetben hasznos utmutatással fog szolgálni.

Többi közt a telepités nagy kérdését is való-zinüleg előbbre viszi majd a népszámlálás, mert felvilágositást adván arról, hol van az országban kelleténél több lakos, hol kevesebb, az egyik helyről a másikra való átt lepitésre nézve a leghelyesebb utat mutatja meg.

Mert vannak az országban olyan vidékek is, melyeknek az általános népesedési viszonyok ki nem elégitő volta daczára, több a lakosa, mint amennyinek a természetadta körülményeknél fogva ott helyök volna.

Ha a külömben jobbmódu gazdát meg kérdezzük, miért nem vesz a meglevő tiz tehén helyett harmincat, ezt válaszolja, hogy mezeinek és legelőinek területe nem elegendő további husz tehén eltartására. Mégis sokan nem érthetik, hogy valamely határolt területen a lakosság száma elérheti azt a maximumot, melyen tul az egyes egyének megfelelő táplálkozása már lehetetlenség dolga. Ez a maximum az éghajlati viszonyok, a fold termőképessége és a lakósság müveltsége szerint különböző. A müveltség alacsony fokán álló népfaj nem használja ugy ki a földet. mint a raczionálisan gazdálkodó müveltebb nép.

A földmivelésen kivül a vadászat, halászat és állattenyésztés nyujt az emberek nek táplálékot, de az emberek legnagyobb részének táplálkozási szükségleteit a földmivelés elégitheti ki. Természetesen itt is van határ, melyen tul a termési hozamot nem lehet fokozni. Ha a népesség szaporodása az illető vidék termőképességét meghaladja, a következmények elkerülhetetlenek. Mert a népesség feleslege semmiesetre sem tarthatja fenn magát; éhség és betegség emészti el. Tegyük föl azt a valószinütlen esetet, hogy az illető vidék összes lakossága elhatározná, hogy kisebb adagokkal is beéri és a fennmaradt táplálék részt a szükölködőknek adja, ez állandó javulást alig hozna, hanem csak azt eredményezné, hogy a szegénység nyomoruságát még fejleszti, amennyiben azok, kiknek táplálkozás hiányában megkellett volna halniok, még utódaikkal is szaporodnak és igy a meglevő népfölösleg számát még növeltetnék.

Még a miveltek is érdekes ujdonságnak fogják tekinteni azt a tényt, hogy az emberi faj huszonöt év alatt kedvező viszonyok közt megkétszerezódhetik. Honnan szerezhet a felszaporodott nép elég táplálékot, ha ez az eset beáll? Nálunk, ahol a nép szaporodását inkább reméni. mint félni kell, a kérdés távolról sem oly aggasztó, mint például Angliában vagy Németországban és más kulturállamokban, melyekben gyarmatositás segélyével iparkodnak a tulszaporodott lakosság élelmezéséről gondoskodni. Amit ők nagyban az ország, sőt az oczeán határon tul gyarmatositás utján müvelnek, azt nekünk benn az országban telepités utjan kell megoselekednünk, t. i. oly vidékekről, hol több a lakosság. a felesleget átvinni kevéssé lakott helyre, mely nálunk még mindig több akad, mint tulnépesedett hely.

Érdekesnek találjuk ez alkalommal egy kis statisztikával szolgálni arra nézve, hogy egy egyén évente mit és mennyit fogyaszt el átlag és ruházatához mennyi nyers anyag szükséges. E szerint évenként kell egy embernek: 181 kiló buzaszem, 25½ kiló hus, 360 liter tej. 60 tojás, 1⅑ kiló gyapot. 4 méter vászon és 12½ méter gyapjuanyag.

Ha már most megszorozzuk e számokat a szaporodási különbözet számával, a nagy eredményszámok beszédessé fognak válni s meg fogják mondani, mennyivel kell a föld termőképességét fokozni és egyéb tápláló és ruházati anyagokat nyujtó foglalkozásokat eredményesebbekké tenni, hogy a nép szaporodásáról gondoskodva legyen, nem is emlitve a lakásviszonyokat, — a butorokhoz, világitáshoz, fütéshez és sok más életszükséglet kielégitésére szolgáló anyagot.

A népszámlálás eredményéből érdekes tájékozást fogunk nyerni erre nézve, de hogy egyébiránt mennyi értékes adatokat fog mindenféle tudós és közgazdasági felhasználhatásra szolgáltatni. azt tudja mindenki, aki a közélet bármely ágával fog lalkozik.

HIREK.

— **Kinevezés.** Nagy Jenő. vármegyénknek 25 éven keresztül szeretett főjegyzője,. Moson megye főispánjává lett kinevezve. — Az igazságügyminiszter Havassy Bélát, dr. Havassy Béla helybeli orvos fiát a szombathelyi kir. Törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Sport-élet.** Az uj esztendő Halifax hivének is örömet szerzett A kemény hideg egykettőre aczél keménységüvé fagyasztotta a vizet s hivogatólag kacsingatott a korcsolya-sport hódolói felé Ennek aztán a kis-czelli korcsolyás egylet sem birt ellent allani és vasárnap délután megnyitotta a jégpálya kaput a hivek serege előtt, kik bevonulván Tél apó e templomába, átadták magukat a zord évszak ez egyetlen élvezetének.

— **Csalnyerék ujabb feljelentése.** Az általunk közérdek szempontjából többszörösen megszel ő tetett jóhirnevü jánosházai Csalnyer, Piócza és Berele Hay firma ujabban ismét 5, mond: öt sajtóközleményünk miatt tett feljelentést ellenünk, mint ezt a jeles czég a vizsgálóbiróhoz beadott vádiratában jelzi. És mint leghőbb vágyukat, ismét kifejezik, hogy lapunk felelős szerkesztőjét helyezzék vizsgálati fogságba. mert ujabb leleplezéseket igérünk nekik és igy nincs nyugságuk. (Tátikám édes ! ne lédj n clejon kedjetlen, ne khivánjun bennönk előre bedotyiztotni. Todjon mit ? Edjezzönk ki obbon, ho mojdon mogok is be-

---

gal állt neki a legelésnek, mit látva atyám ielkemre kötötte hogyan vigyazzak és elment haza.

Mindenképen nagyon megvoltam elégedve sorsommal, csak az bántott, hogy senki sem látta uj hivatalomat, mert a mező egészen kihalt volt még

Végre valahára akadt pajtás. A szomszédék kis öt éves lanya Katuska hallotta meg elsőnek a csengetést, de mivel a község szeme elől egy kukoriczás zárt el, a hang irányába indult és szerencsésen meg is talált.

— Te vagy Miska? — kérdé tőlem.

— Én ám ha ! — feleltem büszkén.

— Én is itt maradok, jó lesz?

— Jó.

Leült közelembe. Egy darabig csak hallgattunk. Hallgattuk azt az édes csengést, melyet a Rumi nyakán ékesitő holmi okozott. Egyszer aztán Katuska megszólal. Az előbb jól lakott a csengőhanggal mint én

— Játszunk valamit Miska.

— Hát játszunk.

— De mit?

Ezen ismét elgondolkodtunk.

— Én már tudom mit, — szóltam diadallal.

— Hát mit?

— Játszunk olyant, hogy én leszek a te urad, te meg az én feleségem. Katuska örömmel tapsolt s azt mondá, hogy az igen jó lesz, de nem tudja hogyan kell.

— Dehogynem tudod, — okositám én, — ugy tégy mint édes anyád.

Ekkor az én Katuskám csipőre rakta kezeit és megeresztő nyelvét.

— Egyen meg a hét világ fenéje te lusta, te dolog kerülő, te asszony nem becsülő, hát azt gondolod hogy én csak dolgozom mint a barom, te meg csak szunyátolsz? alszol? te . .

Ijedtén vágtam szavába,

— Hisz nem ugy kell te csacsi.

— Hát hogyan. — kérdé meghökkenve.

— Hát ugy hogy te azt mondod édes apjukom, én meg azt mondom hogy édes anyjukom, aztán megcsókoljuk egymást.

— Hát nem bánom.

— Hát kezd el.

— Édes apjukom.

— Édes anyjukom.

Ekkor aztán, mivel egy kissé távol ültünk egymáshoz. én is letenyereltem meg a Katuska is, egymás felé nyujtottuk a nyakunkat és megcsókoltuk egymást. S mivel a felnőtteknek ezt a a játékját nagyon kedvesnek és kedélyesnek találtuk, minden szüntelen ismételgettük: édes apjukom, édes anyjukom stb. — Durva hang téritett magunkhoz elmerülésünkből,

— Hol vagy te pimasz kölyök? — erre meg arra, épen olyan formán, mint a Katuska édes anyja.

Hát látom ám hogy a Mácsik józsi bácsi hajszolja a Rumit a kukoriczájából. A nagy játék mellett biz a tehénről mi egészen megfeledkeztünk. Hiszen még ha csak kihajtotta volna, ha még csak szidott volna, az még mind hagyján lett volna, de — oh rémület. az hittem vagy az ég szakad le. vagy a föld süpped be, — levette a Rumi nyakáról a csengőt. — Megrázó sirásra fakadtam. Könyörögtem hogy ne tegye azt, és bár nehezen. de mégis azt az ajánlatot tettem, hogy inkább verjen meg. Nem fogadta el ajánlatomat az a Kannibál, hanem a csengőt elvitte magával. Nem volt maradásom. Szomoru zokogással jártam föl s alá a tarlón, de mindhiába, megkellett érnem azt a hallatlan szégyent, hogy csengő nélkül hajtottam haza.

Szigoru arczczal fogadott atyám.

— Jaj ez ismét a Katuska anyja hangja módja — gondoltam rémültem.

Bevallottam bünömet. csak a Katuska históriáját hagytam ki belőle Atyám rögtön küldött a Mácsik Józsi bácsihoz a csengőért, de magam nem mertem elmenni. Végre anyám könyörült rajtam s jött el velem. A Mácsik Józsi bácsi jól megpirongatott, de azért a csengőt oda adta.

Én sietve adtam oda anyámnak,

— Itt van édes anyám hozza maga, én hozzá nem nyulok többet.

Sági,

rokkolnok o fakházbo, mink is bemedjönk vigosztolásra és magunkkal viszünk edj noc hárfát és ozon rojto fogunk eljátszeni ünöknek o »rachmonesz-wolzert«. Nű? jól lesz idj? Ho nem. pokkodjon mek táti zamt campanie. O Gyémántküvi.)

— **Egyleti élet.** A m. á. v. alkalmazottai temetkezési egylete Merkly Ede elnöklete alatt gyülést tartott, melyen Kelemen Tivadár áll. főnököt, dr. Gefin Lajost, Dénes Zsigmond fűtőházi főnököt és Boschán Gusztáv osztálymérnököt tiszteletbeli elnökökké választotta. A diszesen kiállitott okmányt egy küldöttség adta át a nevezetteknek.

— **Uj anyakönyvvezető.** A belügyminiszter Győry Kálmán keszői körjegyzőt a Magyar-Gencstől elvont Egyházaskesző és Várkesző községek területére anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Népszámlálás.** Ságon már befejezték a népszámlálást, melynek eredménye 2439 lélek. Ebből rom. kath: 1327; ág. ev.: 1067; zsidó: 43; ev. ref.: 1: anglikán 1.

— **Országos vásárok.** Kis-Czellben folyó 1901. évben a következő napokon lesz. országos vasár: február 25-én, május 17-én, szeptember 2-án és október 24-én. Szokásos országos marhavasárok tartatnak: junius 27-én és deczember 5-én.

— **Csalnyerék vágya.** A „jóhirnevü" Csalnyer. Piócza és Bercle Hay jánosházai közkereseti társaság széltében azt beszéli, hogy lapunk felelős szerkesztőjét ők minden bizonnyal bezáratják az ellenük irt hirlapi közleményünkért. Bennünket a Csalnyer részvénytársaság ebbeli kivánsága és vágyaik netovábbja legkevésbbé sem lep meg. Hisz tudjuk jól, hogy szeretnék e lapok felelős szerkesztőjét igazságos czikkei miatt egy kanál vizbe fojtani és maguknak nyugalmat szerezni és tovább halászni a zavarosban, de hát most az egszer igen kemény legényre akadtak s igy a vasárnapi fajdalmakat még jó ideig kénytelenek lesznek eszenvedni. (Tatikám! Ho oz orongyozott kheretü okulárébon grosszálja mogát, orro rá vidjázon, hodj le ne essen oz ügyé becses ormánygyárul, mert okkor ismételten nedvennédj karanaba fokja kerölni, ami mastand jobban küll oz ődjvéd óroknak o sak bönödjben E picege poresz e krie schneider mit „mozik" kopjon mogo o legrüvidebb idő moltán Ódvözlünt o Gyémántküvi.)

— **A kis-czelli járás területén** 1880. évben született s a folyó évben felhivott I. korosztályu állitas-kötelesek sorshuzasa Kis-Czellben a városháza tanácstermében f. évi január hó 26-án d. e. 9 órakor fog megtartatni.

— **Tánczestély.** A kis-czelli férfi dalkör által tegnap tartott mulatság tudósitása jövő számunkban jön. Az általános érdeklődés után itélve, a siker igen szép lehetett.

— **A mesteri-i mesterdalnok.** Levelet kaptunk a napokban Alsó-Mesteriből, melynek tartalma egy ákom-bákomo» irásu vers volt. Alább adunk egy kis részt a versből, megjegyezvén, hogy a többit erős kitételeiért nem közölhetjük. Érdekesnek ez is elég érdekes és egy régebben lapunkban megjelent „Bestiális anya" cz. czikkünkinek folytatásaképirta az alábbi verset a mesteri poéta, ki különben szántó-vető, gatyás polgár. Ime:

A mesteri régi korcsma-házba,
Szatócs üzlet virágzik javába,
De alighogy belett jól rendezve,
Egész földig be is lett szennyezve.

Tele van az olyan furcsa hirrel,
Boszorkányok járnak bele éjjel.
A boszorkány csakis éjjel jarhat.
Az üzletes bu nélkül dudalhat.

Még három versszak van, de ebben már oly erős kitételek vannak, melyek nem valók nyilvánosságra. A fenti 8 sor szóról-szóra, betűről-betüre van levéve az eredeti kéziratról.

— **Milyen időnk lesz?** Falb a német vihar. próféta azt jósolja, hogy az idei tél enyhe lesz. Ez év első feléről ezeket jósolja: Január Eleinte száraz idő, aránylag alacsony hőmérséklettel és kevés hóval. A hónap közepe felé me legebb idő mérsékelt havazással. Az utolsó héten sok hó és általában nedves időjárás. — Február. A hónap első harmada nagyon csős. A második harmadban ritkább a csapadék. Nagy havazás. Minthogy a hőmérséklet rendkivül magasra emelkedik, a hó olvadása árvizet okozhat. — Márczius. A hónap elsőfelében sok a hó helyenként vihar, a hőmérséklet csaknem rendes. Egészben véve ez a hónap nagyon nedves. — Április. Ebben a hónapban öt szakot lehet megkülönböztetni. Az első: csős, a második szárazabb idő hó nélkül, normális hőmérséklettel; a harmadik: nagy csőzés, vihar, lassankint süllyedő hőmérséklet; a negyedik: meglehetősen száraz idő kevés hóval; az ötödik: sok vihar, az esőzés szaporodása aránylag magas hőmérséklettel. — Május. Az egész hónap nedves. A hónap második felében magasabb a temperatura. A hónap második harmadaban sok vihar. — Junius. Ez a hónap sokkal szárazabb mint a május. Egész évben kedvező az időjárás.

— **Hüvösön.** Németh János sági szabó, kit mellékesen »jeruzsálemi szabónak« is neveznek, nemrégiben feleségét a jegyzői irodában megszurta. Ezen — akkori lapunkban részletesen ismertetett — ügyben a helybeli kir. jbiróság a tárgyalást folytatván. Németh Jánost 3 havi fogházra itélte, mit — felebbezés folytán — a szombathelyi kir. törvényszék is helyben hagyott, minek folytán Nemeth uram »bevonult«.

— **Érdekes tárgyalás.** Felette érdekes tárgyalasnak nézünk elebe kedden. azaz 15-én délelőtt. A »kártyások« perét tárgyalja a helybeli kir. jbiróság büntető osztálya. A tanulságos esetet, a tárgyalás eredményével együtt, jövő számunkban részletesen közöljük.

— **A vitéz czigány.** Mult évi október hó 1-én történt Jánoshazán, hogy Nyáry József czigányprimás összekapott Gablovszky József karmesterrel, mig végül a czigányvirtus nyomai 8 napig voltak láthatók Gablovszky fején. kinek panaszára a kis-czelli kir. jbiróság az ügyet a napokban tárgyalás alá vette és Nyáryt a btkv. 92 §-ának alkalmazásával 20 korona fő, és 10 korona mellékbüntetésre itélte. Terhelt feljebbezett.

— **Uszó fák.** A tavaszszal megáradt a Rába és gróf Cziráky Béla kenyeri uradalmának erdejében összerakott fából elvitt egy csapatot a viz Papocz ielé. Hanem itt utját állták Klss László, Fehér József, Kozma Gábor. Kasza István, Horváth Mihály, Németh Bertalan, Németh Piusz és Herbath Gáspár papóczi lakosok és szépen kihalászva a fat, elszállitották haza és elégették vagy más czélra felhasználták. Ezért aztán a kis-czeelli kir. jbiróság jogtalan elsajátitás vétsége miatt felelősségre vonta őket és fejenkint 1 napi fogházra és egy napi fogházra átváltoztatható 10 korona pénzbüntetésre itélte. Az itélet ellen Kiss László, Fehér József Kozma Gábor. Németh Bertalan és Herbath Gáspár felebbeztek, mig a többi vádlott és az ügyészi megbizott megnyugodott.

— **Bálok.** Ma, vasárnap este két mulatság lesz. Az egyiket a tüzoltók tartják a sági nagyvendéglőben, a másikat a kis-czelli kocsistársaság rendezi a „Korona"-ban. Aki fizet, bemehet, mert nem zártkörü.

— **A legizletesebb** asztalviz a „Kristály" Szent Lukács-fürdői hegyitorras, mely mint egészséges asványviz, több száz orvos által ajánlva van.

— **Az idei ujonczozás** alkalmával, a melyre vonatkozo törvényjavaslat már a képviselőház asztalán van, figyelemre méltó ujitást fog életbeléptetni a honvédelmi miniszter. Eddig a sorozó bizottságok által valamely állitólagos fogyatkozás megfigyelése végett katonai kórházba rendelt állitáskötelesek után fölmerült szállitási, élelmezési és ápolási költségeket első sorban az illetőknek, vagyontalanság esetében pedig hozzátartozóinak kellett fizetni. E rendelkezés szigoru megtartása azonban sokszor nagy méltánytalanságokra vezetett. Megtörtént, hogy az állitáskötelesnek nem levén vagyona, a hozzátartozók közül első sorban a szülőket kellett fizetésre szoritani, de mert ezeknek sem volt készpénzük vagy ingóságuk, a család tulajdonában levő csekély ingatlanra kellett végrehajtást vezetni s ekként a család önhibáján kivül tűzhelyétől fosztatott volna meg s anyagiág tönkre jutott volna, ha a vármegyék közigazgatási bizottságai méltányosságból aháthany esetben a megyei betegápolási alapból nem fedezik a költségeket. Minthogy pedig az állitaskötelesek (a szimulánsok kivételével) nem sajat kivanságukra s nem saját érdekükben küldetnek kórházba, hanem állami érdekből s azért, hogy a fogyatkozás és foka, ennek alapján pedig a hadképesség vagy hadképtelenség kétséget kizáró módon megállapittassék s a véderő érdekei megóvassanak; nemcsak méltányos, hanem igazságos is, hogy e költségek az államkincstár terhére vétessenek át, kivéve ha kiderül, hogy az illető ember a fogyatkozást szimulálja, A közös hadügyminiszter azonban nem vállalta el ezeket a költségeket, mivel be nem sorozott emberekről van szó, a belügyminiszter pedig szintén megkötöttnek tekinti magát az 1898. évi XXI. t.-czikkely által. Ily körülmények közt elhatározta a honvédelmi miniszter, hogy ezeket a költségeket a legközelebbi ujonczozástól kezdve a honvédelmi tárcza terhére fogja átvenni.

— **Uj bélyegek.** A kereskedelemügyi miniszter a koronaértékben eddig kiboesátott posta- és távirdai értékjegyeken kivül még 20 és 35 filléres, továbbá 2 és 5 koronás értékjegyek forgalomba hozatalát rendelte el. Ezek közül az 5 koronás értékjegyeket, a melyek főképp a magasabb dij alá eső csomag- és pénzküldemények bérmentesitésére szolgálnak, csakis kincstárilag kezelt postahivataloknál lehet majd kapni. A jelenleg forgalomban levő 3 koronás értékjegyek érvényessége ellenben 1901. évi márczius hó 31-ével megszünik. Ezen időn tul a közönség a 3 koronás értékjegyeeet, ha azok valódiak, épek és használatlanok, 1901. évi junius hó 30-ig bezárólag, a posta-tavirdahivataloknál a bemutató által kivánt megfelelő értékü más frankójegyekre cserélhető be. 1901. évi julius 1-je után azonban a postahivatalok 3 koronás frankójegyeket beeserélésre sem fogadnak el.

— **Késelés.** Panczér Ferencz egyházas-keszői lakos mulatás közben ugy megszurta ifj. Németh Jánost, hogy 20 napon tul gyógyuló sérülést szenvedett. Panczért feljelentették a hatóságnál.

— **A só beszerzés megkönnyebitése.** A magyar kormány ismét oly intézkedést tett, a mely nagy mértékben hasznára válik a kereskedelemnek és iparnak, valamint a nagyfogyasztó közönségnek is. Lukács László pénzügyminiszter ugyanis meggyőződvén arról, hogy a só beszerzés terén ez időszerint fenálló bonyodalmas és nehézkes viszonyok reformra szorulnak, a Bpesten székelő „Magyar kereskedelmi részvénytársaságot" megbizta azzal, hogy a sóvásárló kereskedők gyors és előnyös kiszolgálásairól gondoskodjék, valamint hogy az iparsó beszerzését is. mindenképen megkönnyitse. Az egész országban minden kereskedőnek sok baja volt eddig a sóvásárlással és ezért kétségtelen, hogy általános örömmel kell üdvözölni a miniszternek ezt az igazán gyakorlatias intézkedését.

— **„Magyar Szó" előfizetési felhivása.** A „Magyar Szó" ujévkor lép második évfolyamába. Tizenegy hónapos élete beigazolta, hogy a hazai ellenségeinek a „Magyar Szó" a legveszedelmesebb ellensége. Minden társadalmi, politikai és művészeti kérdésben a „Magyar Szó" függetlenül foglal állást. Csak is a „Magyar Szó" lehetett független minden irányban, mert függetlenséget nemcsak programmjába vette, hanem meg is valósitotta. A „Magyar Szó" semmiféle politikai pártnak, semmiféle társadalmi érdekcsoportnak nem áll szolgálatában. E teljes függetlenség biztositotta a „Magyar Szó"-nak azt a nagy hatást, melyet a közéletre gyakorolt. A „Magyar Szó"-ról ugy beszélnek, ugy fogják fel, mint az egyetlen ellenzéki ujságot, melynek van bátorsága mindent megmondani, mit a közjó javára szükségesnek talált megmondani. A „Magyar Szó" az egyetlen ujság, mely semmit el nem hallgat, semmit el nem tussol, melynek szókimondását csupán az irodalmi józlés szabályozza. Tárcza- és hirrovata máris a legjobbak közé tartozik az egész magyar zsurnalisztikában s maga a lap élénkebben van szerkesztve, mint minden más ujság. Mindezekért a legmelegebben ajánlhatjuk olvasóinknak, hogy fizessenek elő a „Magyar Szó"-ra. Az előfizetési árak a következők: Egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fil.

— **Nyomdai munkákat** *elegáns, izlléses, csinos kivitelben, versenyképes, mérsékelt áron szállit hirlapunk nagyszabásu, a modern technika minden kellékével felszerelt nyomdája. Gyászjelentések 100 darabonkint 4—5 frtig. Megrendeléseket elfogad hirlapunk kiadóhivatala és Zsigmond István könyvkötészete és könyvkereskedése.*

Legujabb,

Lapzártakor értesülünk, hogy a Csalnyer & Comp jánosházai jóhirnevü elsőrangu „rebach" czég ügyvédje utján megfelebbezte a vizsgálóbiró azon határozatát, mely lapunk felelős szerkesztőjét a Csalnyer czég által ellene inditott sajtóperben szabadlábon hagyja Ez eléggé jellemzi Csalnyerék kétségbeesését és félelmét és minden áron szeretnék, ha valahogyan megtudnának szabadulni lapunk felelős szerkesztőjétől legalább egy időre is, — azért, — hogy az ő üzelmeiket, közérdek szempontjából ne szellőztethesse lapjában Csalnyerék eme erőszakosságának különben megvan a maga háttere, nincs messze az idő; mikor majd elfogjuk mondani e lapok hasábjain.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Jánoshida. Hogy Csalnyerek most sok minden felét beszélnek és abban a boldog reményben is ringatják magukat hogy megszabadulnak a bunetestől azt elhisszük. Mi nyugodtan várjuk az ügy befejezését. Mindezekre csak annyit jegyzünk meg, hogyha Csalnyerék ama nyilatkozatban, mely busás díj mellett látott a szombathelyi lapban, mindazaz igazság és azért nem jár foghaz és abban nincs becsületsértés és azért nem jár pénzbirság, akkor az sem igaz, hogy ez időszerint 1901. évet irunk. Végén csatlanik az ostor, és Csalnyerékon csattanni kell és csattanni fog, még ha térden állva csusznak másznak is hogy megmeneküljenek Döglött lónak arok a helye.

Tanonczok kerestetnek.

Fleischmann Simon

gazdasági gépgyárában Sárvárott azonnal felvétetik két 15 éves fiu tanonczul ellátás mellett. Az egyik fiu a géplakatos, a másik a vasesztergályozást tanulhatja.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. Legolcsóbb és legizletesebb ásványvi

795/1900. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kis czelli kir. jbiróság 1900. evi V. 305/4. számu végzése következtében dr. Porkoláb Mihály ügyvéd javára képviselt Horváth József és neje kis köcski lakos ellen 476 kor.s járulékai erejéig 1900. október hó 20 án foganatositott kie gitési végrehajtás utján lefoglalt és 644 koronára becsült következő ingóságok u. m.: gazdasági eszközök, 1 ló, 5 drb. szarvasmarha stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kis czelli kir. járásbiróság 1900. évi V. 305/6. számu végzése folytán 476 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1900. évi április hó 2 ik napjától já... 5% kamatai, ¹/₂% váltodij és eddig osszesen 73 kor. — fil.-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig Kis-Köcskon alperesek lakásán leendő eszközlésére

1901. évi január hó 22-ik napjának d. e. 9 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kis Czell, 1901. évi jannár 22.

VÉGH KÁLMÁN, kbvhtó.

3553/1900. tk.

Árverési hirdetmény kivonat.

Tóth Balázs és neje Pálfi Erzse belsővathi lakós végrehajtatónak Fesler József sági lakos ellen folytatott végrehajtási ügyében Máár Elek és Fesler Imre sági lakosok által beadott utóajánlat következtében az 1900. évi deczember 10-ik napján megtartott árverésnek részben való hatályon kivül helyezésével az ujabbi végrehajtási árverés 228 korona 22 fillér tőke követelés és ennek 1895 évi augusztus 3. napjától járó 5% kamatai 100 korona 82 fillér perbeli. 20 kor., 30 kor. végrehajtási már megállapitott és még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. 60. t. cz. 144. § a alapján és a 146. és 187. §§ ai értelmében a kis-czelli kir. jbiróság területén levő, a sági 559. sz. tjkvben A. † 53. hrsz. alatt foglalt 32. sz. házas ingatlanból Fesler Józsefnek ¹/₁-ed résznyi illetőségére, illetve az 1881. 60. t. cz. 156. § a alapján az egész ingatlanra az utóajánlatot tevők által beigért 1320 kor., — a sági 617. sz. tjkvben A. † 1255/b. hrsz. alatt foglalt ingatlanból Fesler Józsefnek ¹/₁-ed résznyi illetőségére, illetve az 1881. évi 60. t. cz. 156. § ához képest az egész ingatlanra az utóajánlati tevők által beigért 580 koronában ezennel megállapitott kiki áltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül

1901. (ezerkilenczszázegy) évi január hó 30. (harminczadik) napján d. e. 9 órája

az alulirott kir. jbiróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségébe tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 21 kor. és 11 koronát bánatpénz fejében a birói kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai 3 hónap alatt vagyis az elsőt az árverés napjától számitandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitott 60 nap alatt, és a harmadikat ugyanazon naptól számitott 90 nap alatt lefizetendők.

Az árverési feltételek alulirt tkvi hatóságnál és Ság község házánál tekinthetők meg.

Miről az érdekeltek értesittetnek.

Kis-Czell, 1900. évi deczember hó 22.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvvi hatóság.

LÁSZLÓ, kir. aljbiró.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. máj. 1-től.

Bpest k. p. Győr—Fehring—Grácz vonal Szombathely—Grácz felé:

Indul: Kis-Czellből:

Személyv. regg.	4·32 p.	Gyorsv. este	6·01 p.
„ d. u.	1·54 „	Vegyesv. „	8·49 „

Győr—Budapest felé.

Indul: Kis Czellből:

Vegyesv. regg.	4·36 p.	Személyv. d. u.	2·15 p.
Gyorsv. d. e.	10·01 „	„ este	12·24 „

Kis-Czell - Pápa

(Szerd. és pénteki kivételével naponta.)

Indul személyvonat este . . . .

Kis Czell—Szombathely.

(Minden hétfőn és pénteken közlekedik.)

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 6·15 p.	Vegyesv. d. u. 5·46 p.

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis Czellbe:
Vegyesv. regg. 4·50 p	Vegyesv. d. u. 12·51 „
„ d. u. 2·05 „	„ este 8·45 „

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv regg. 4·29 p.	Személyv. d. u. 1·14 p.
Személyv. d. u. 2·20 „	Vegyesv. d. u. 5·41 „

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Személyv. regg. 5·15 p.	Személyv. d. e. 9·45 p.
Vegyesv. d. u. 2·21 „	Vegyesv. este 8·39 „

„Somlyóvidéki Hirlap" „Kis-Czell és Vidéke"

„Vörösmarty"-könyvnyomdája Devecser.

A modern teknika minden kellékével felszerelt nagyszabásu nyomdánk elvállal mindennemü nyomtatványok pontos és diszes kiállitását, u. m.

könyveket, hetilapokat, here-kalalini nyomtatványokat, czipiratokat.

Meghivókat, körleveleket, gyászjelentéseket névjegyeket stb. stb.

Minden neven nevezendő nyomdai munkákat diszesen és izlésesen a legolcsóbb áron állitja ki.

Megrendeléseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidéke" kiadóhivatala Kis-Czell

Gyarmaty-tér 76. Gőgn-féle ház.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 190